

Nr. 46.

Torsdag den 15. april 1943 kl. 19,30.

3. årg.

Flyangrep. Luftfartsministeriet melder om intens luftvirksomhet de siste døgn. Britiske bombefly rettet natt til onsdag et kraftig angrep mot flåtestasjonen Spezia i Norditalia. Disse fly hadde baser i Storbritannia. Under et angrep mot flyplassen ved Milo og Castel Bictrone på Sicilia ødela flygende festninger i alt 73 aksefly på bakken. Mandag natt ble havnebyene Marsala, Palermo og Messina angrepet. Utenfor vestkysten av Sicilia sprongte Mosquito Jagerbomber fra Malta et fiendtlig krigsskip i luften. I natt rettet det britiske flyvåpenet et kraftig angrep mot Stuttgart. Dette angrep var et slag mot det tyske transportsystem, da byen er et viktig knutepunkt mellom Tyskland og Italia. 24 fly savnes fra dette tokt. 3 tyske jagerfly ble skutt ned. Under et mindre tysk angrep mot Østengland i natt ble 4 tyske bombefly ødelagt. I Middelhavsområdet har flyvende festninger i natt bombet flyplassene ved Elmas og Menserratto på Sardinia og El Aouila i Tunisia. 19 fiendtlige jagerfly ble ødelagt. Tyske stillinger og transportkolonner i Tunis ble angrepet og en rekke kjøretøy ødelagt. Fly fra Malta har angrepet Sicilia. Nordafrika. Dagens kommunike melder om lokale allierte framstøt på de fleste frontavsnit i går. Gårsdagens kommunike meldte at framskutte tropper av den 8de britiskærme har nådd en fiendtlig stilling mellom Enfidaville og Djebel Bou Hadja, hvor den tyske forsvarslinje nå går. Nord for Medjez el Bab har den britiske første arme erobret en viktig stilling i vanskelig terren og tross hårdnakket motstand. Ellers hadde kommunikeet ikke noe å melde fra frontene. I følge meldinger fra Madrid flyg Rommel tirsdag til Italia for å konferere med den tyske overkommando. Siden angrepet på Marethlinjen begynte har de allierte tatt over 30.000 fanger, derav 7.000 tyskere. I følge britiske krigskorrespondenter snakker den franske sivilbefolking som er blitt befriid i Tunis meget håndig om aksomaktenes forsök på å reise en arme bland dem som skulle kjempe på aksens side. Under tilbaketoget fra Matethlinjen bodde Rommel 21 dager i huset til en høystående fransk offiser utenfor Sfax. Han forsvarer plutselig om natten og hadde da tatt med seg husets sølvstø og alt linter. En italiensk general som var i leiren bodde i telt på gårdsplassen, og de tyske skiltvakter hilste ikke på ham. En engelsk avis skriver i dag at hver mil de allierte styrker rykker fram representerer en seier for sambandslione til sjøs. Krigen til sjøs kan nemlig ikke bare bedømmes etter kampene mellom krigsskipene. Aksen prøver å hindre de allierte å gjøre bruk av rutene i Middelhavet, men disse forsök er av en annenrang og av improvisert karakter. Mussolinis påstand om at middelhavet er et lukket hav holder ikke lenger stikk, de allierte er overlegne både til sjøss og i luften. I det siste er det kommet meldinger fra Tyskland om at die Luftwaffe i Middelhavsområdet er blitt forsterket med fly fra Frankrike. I London mener man at dette ikke medfører riktighet. Tyskerne har satt ut disse rykter for å søke å heve italienernes moral. I virkeligheten foregår det en forflytning i motsatt retning, idet fly blir sendt til vestkysten for å hindre de britiske og amerikanske flyangrep. En mener at det eksisterer en reserve av Luftwaffe som ikke er tatt i bruk enda, og som skal settes inn i kampen i tilfelle av alliert invasjon i Europa. Mussolini har sendt sin forsyningsminister til Sardinia for å inspirere de militære forråd. Disse forråd er nå blitt små som følge av de allierte luftangrep. Av samme grunn har det vært vanskeligheter med transport av sink og bly til det italienske fastland.

Romania. Den romanske statsminister Antonesque har hatt en to dagers konferanse med Hitler. Møtet er en direkte følge av konferansen mellom Hitler og Mussolini. I det kommunike som ble sendt ut fra møtet med Antonesque innrømmer Tyskland for første gang at det nå eksisterer en felles engelsk-amerikansk-russisk strategi.

Russisk. I går meldtes at nye tyske angrep på Leningradfronten er slått tilbake. I dagens kommunike heter det at det tyske angrep ved Volchovavsnittet er opphört. Ved Øvre Donets har russiske styrker vært i kamp med tyske tropper ved Izjum. Det tyske angrepet ble slått tilbake. På Kubanfronten har russene forsøkt en elveovergang og har erobret flere stillinger. Russiske fly angrep i går mål i Østpreussen. Times skriver at resultatet av kampene på østfronten i de siste 6 mndr er den største seier som noen folk har vunnet i militærhistorien. Nå står de to armeer overfor hverandre på hver side av Donets. Det er tegn som tyder på at tyskerne vil gå til angrep i retning av Rostov. En fordel som tyskerne har hatt de siste to år i Middelhavet er nå forsvunnet for alltid. Artiklen i Times slutter med at aksomaktene ikke kan holde østfronten i sommer bare ved hjelp av defensiv strategi.

Dødsfall! Den belgiske femte-kolonist Paul Collin og formannen i den bulgarsko utenriksskommisjonen er begge blitt myrdet.

Den "nasjonale" arbeidsinnsats.

Vi viser til artiklen i tirsdagsnummeret og tilfører at det nå også er påbudt bedriftsstilling. Meldingene skal være innsendt innen 20. april. Det er enhver nordmanns plikt å stille seg solidarisk med dem som nekter å møte. Derfor må ingen bedrift eller arbeidslivsvenn sende inn melding omgående bedriftsstillingen.

UTENRIKSKRONIKK ved dr. ARNE CHDING 13/4 1943:

Hitler og Mussolini har møtt hinanden i Hitlers hovedkvarter, det er deres 12. møte og det 7. siden krigen begynte. De var ledet av sine høyeste militære rådgivere, og møtet varte i 4 dager, så en må gå ut fra at viktige militære forhandlinger har funnet sted. I det utsendte kommunike heter det at de to diktatorer vil "forsvare den europeiske civilisasjon", der tales om "farene fra øst og fra vest" og om "samarbeide mellom fri nasjoner". Dette er en ny tone i propagandaen. Aksjemaktene vil også å vinne folkene i de okuperte land for seg ved å gjøre visse innrømmelser. Som skritt i denne retning må en se f.eks. tillatelsen til avholdelse av valg i Danmark og innkallelse av såkalte "regionalforsamlinger" i de baltiske land. Et annet tegn på den endrede holdning kan en finne deri at tyskerne nu tar mere hensyn til kirken enn før. - Men i det offisielle kommunike etter møtet er tydelig beregnet på det italienske folk. Det sies således at der under statalene hersket full enighet om alle spørsmål, men det er klart at det nu mer enn neonsinnde er Hitler som bestemmer. Alle avgjørelser tas i samsvar med hans interesser, Hitler vil først og fremst også å utsette en invasjon på fastlandet, dernest hindre at krigen overføres på tysk jord. Han gjør derfor et siste desperat forsøk på å sette den røde arme ut av spillet før en alliert invasjon i Vest- eller Syd-Europa.

Rommels oppgave i Nordafrika er å binde de engelske og amerikanske styrker så lenge som mulig. Men det tales allerede åpent om at felttoget står foran sin avslutning i tyske kretser. Montgomerys vellykkede frontalangrep i Vali Akarit-stillingen førte til at Rommel måtte rykke denne i største hast. Amerikanerne i Gafsa-avsnittet kunde dermed slutte seg til truppene sørfra, og Rommel dro nordover med den 8. arme bak i hel. En fortropp ble sendt helt fram til Kairuan, og erobret i forening med amerikanske styrker denne by. Rommel måtte dermed oppgi både Mellom-Tunis med Sfax og Sousse som er en viktig havn og kan ta imot skip på opptil 8000 tonn. - Nord for Sousse går fjellene helt ned til kysten. De tyske styrker står nu i en vid halvcirkel som omslutter byene Tunis og Bizerte. Denne høysetningen er en sterk naturlig forsvarsstilling, og en må regne med en kortere kampause mens den 1. og 8. arme forbereder sine fremstøt gjennom passene og fjelldalene fra syd og vest. - Rommel har greid å redda størsteparten av sine tyske tropper, men har hatt svært tap i materiell og italienere. 18 av 20 tusen fanger som den 8. arme har tatt, er italienere. I alt har Rommel mistet 30.000 mann, og en nå regne med at den italienske Afrika-arme er opphørt å eksistere som organiserte korps! - Hittil er det ikke tegn på noen evakuering. Like til det sistet har tvert en tyskerne fått forsterkninger både over sjøen og gjennom luften til byen Tunis og flåtehavnen Bizerte! Den tyske parole er "aksjemaktene stopper her og kjemper til sistemann" - Den franske general som ledet forsvarer av Bizerte under forrige krig har uttalt at byen den gang var en sterk festning som kunde holde en beleiring meget lenge med en garnison på 30.000 mann. Tyskerne kan nu skaffe en slik garnison, men beleiringsskramler er et annet nu, idet de allierte har fullstendig herredømme i luften. Aksen har nu bare 3 flyplasser igjen, og disse vil naturligvis bli systematisk bombet. - Evaluering blir livlig diskutert i pressen. En mindre del kan gå gjennom luften, men de tyske transportfly er ytterst sårbar og vil bli økt i stigende grad ettersom de allierte flybasar rykker nærmere. - Men materiell i større målestokk kan bare fraktes med skip. Tyskerne har til disposisjon i Middelhavet vel 2 mill. tonn, hvorav 850.000 tonn fra Vicky-Frankrike. Siden denne beregning har dog tyskerne tapt mange skip, særlig småbåter, og en kan vanskelig bruke store skip p.g.a. faren for torpedering. De allierte har foruten de større skip, ubåter og tallrike motortorpedobåter også særskilte torpedofly som sorterer under flåten flyvåpen. - Den italienske flåte er ennu en betydelig maktfaktor, 7 slagskip, derav 4 35.000 tonnere og 3 23.000 tonnere, 8 kryssere, ca. 45 torpedojagere, ca. 15 torpedobåter og 50-60 ubåter foruten mindre skip. Torpedojagogene er sikkert egnet for evaluering, men av de 45 er mange gamle, og flere ligger til reparasjon. Sjømilitære autoriteter regner med at ikke stort mer enn 20 kan delta i en slik evaluering, og vil naturligvis lide tap slik at de blir sett ut av spillet for kortere eller lengre tid. Det kan nevnes at det fins 60 britiske torpedojagere i Middelhavet. Størsteparten av den italienske flåten befinner seg i det Tyrreniske hav, og den skal give skulde være å hindre en invasjon i Syd-Italia. - Hitler er redd for en offensiv over Middelhavet og i Russland samtidig. Men han er klar over at det bare er et spørsmål om tid når Nordafrika er tapt. Den tyske propaganda har det travelt med å fortelle at de allierte forbereder en invasjon i Øst-Middelhavet. Kong Boris av Bulgariaas også hos Hitler tyder på at tyskerne gjør forberedelser til å møte en slik eventualitet, men det er først og fremst Italia de er redd for. En invasjon her vil ledes av koncentrerte luftangrep, det hersker stor mangl på antiluftskyts og jagerfly. Tyskland kan neppe avse noen jager, og den systematiske bombing av industrien har nedsatt produksjonen. I forrige uke mistet tyskerne 550 fly, d.v.s. 2350 pr.måned. Produksjonen er 1800 fly måned, og det er derfor lite rimelig at de vil sende flyforsterkninger til Italia. Det har gått rykter om at tyskerne ville rykke Italia, men det er usannsynlig. De vil nok også å binde de allierte styrker i Italia lengst mulig uten hensyn til de ulykker som vil ramme den italienske civilbefolking, mens de bygger videre på sin nærforsvarslinje i Alpene. Det er lenge siden det kom melding om at Hitler holder på å vi bygge forsvarsstillinger i Brennerpasset.